

Janke Wikholms Krönika

November 2009

Kan du vissla Johanna?

Jag var på arbetsmiljöriksdagen. Trots att där var flera riksdagsmän är det ingen riktig riksdag, utan ett möte om arbetsmiljö i regi av Arbetsmiljöverket (AV).

Några hundra personer deltog och vi fick bland annat lyssna till resultatet av Arbetsmiljöverkets tillsynskampanj gentemot små byggföretag. Konstaterades att det förebyggande arbetsmiljöarbetet är skalt, rent av lika dåligt som vid motsvarande kampanj förra året. Moderator John Chrispinsson frågade Mikael Sjöberg, generaldirektör för AV, om en ny undersökning nästa år skulle visa samma resultat. Svaret tydde inte på snabba förändringar!

Ett annat ämne var hur man väljer metod för ergonomisk riskbedömning. Det finns en hel del att välja bland. Forskare presenterade en mycket intressant studie som säkert kan vara till hjälp för att välja rätt.

Avslutningsvis blev det debatt mellan riksdagspartierna. Man tillfrågades om vad och hur man ville satsa på arbetsmiljön. Vänstern ville ha en nollvision för antalet döda i arbetslivet. Någon ville satsa på arbetsmiljön i offentlig sektor och en annan på kvinnors arbetsmiljö. Flera ville ge mer pengar till Arbetsmiljöverket!

Lennart Levi (C) stack ut lite och ville satsa på chefsutbildning och att man ska kunna "vissla när man går till jobbet".

Debatten är typisk för arbetsmiljö. Det spretar åt alla olika håll. Det är svårt att väga olycksfall mot arbetstrivsel. På mina arbetsmiljökurser ställer jag ofta frågan: vad är viktigast, den fysiska eller den psykosociala arbetsmiljön? Det är en omöjlig frågeställning, men "pressade" tenderar nog de flesta att svara den psykosociala.

Vi har svårt att greppa hela arbetsmiljön. Jag jobbar till stor del med Bygg i år. Här är det för många olycksfall, dålig ergonomi men ofta en bra psykosocial arbetsmiljö. Varför det förra? På grund av tillfälliga arbetsplatser, riskuppmuntrande lönesystem, attityder m.m. Det ska vi ändra på. Varför det senare? Man ser produkten! Tänk er ett barnbarn som går genom staden med farfar byggare: "Det där huset byggde jag, den bron var jag platschef för!" Man kan för sig själv – och andra – beskriva vad man gjort. Sjuka hus är för en byggare ett större arbetsmiljöproblem än dåliga chefer! Vem vill bli uppmärksammad för byggfuske?

Men farmor – före detta socialsekreterare eller försäkringstjänsteman – har det inte lika lätt att förklara sitt jobb. Var finns spåren? Dåliga chefer gör inte saken bättre.

Själv är jag lärarbarn. Att bygga en skola kan för byggaren ge en bra psykosocial arbetsmiljö och det är ju bra. Men trots allt är väl undervisningen och läraren grunden i skolan? Vore jag rektor – som min pappa – skulle jag bildligt talat varje morgon hålla ett brandtal: "Lärarkamrater, idag kommer det 800 elever till oss. För att lära sig skriva, räkna, kultur och demokrati". Inget jobb är så viktigt som vårt." Kanske skulle jag avsluta som i Hill Street: "Remember, take it easy out there!"

Många polisserier med hjältar finns, dock färre med lärarhjältar. Ju mer abstrakt produktion, ju större blir behovet av ett bra ledarskap. Morgondagens produktion handlar om tjänster, dvs ofta abstrakta produkter. Chefer behöver därför ännu mer goda kunskaper om hur man motiverar sina medarbetare och skapar en god arbetsmiljö! Det kräver utbildning redan i skolsystemet!

Kan du vissla Johanna? Jo visst kan jag det!
Arbetsmiljöhälsningar
Janke Wikholm

Skicka synpunkter på krönikan till info@jankewikholm.se
Läs flera krönikor på www.jankewikholm.se

JANKE
WIKHOLM